

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členov senátu JUDr. Juraja Semana, JUDr. Petra Dukesa, JUDr. Dariny Ličkovej a JUDr. Ľubomíry Kúdelovej, v právnej veci žalobcu **G. P., s. r. o.**, I. zastúpeného advokátkou Mgr. J.L., proti žalovanej **JUDr. H.H., advokátke, V.**, správkyni konkurznej podstaty úpadcu Z., a. s., M. zastúpenej advokátkou JUDr. E.Č., V. **o splnenie povinností vyplývajúcich z právneho vzťahu a zaplatenie dobropisu v sume 101 871,-- Sk**, vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 44 Cbi 122/02, na dovolanie žalovanej proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. júla 2008, č. k. 5 Obo 75/2007-133, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. júla 2008, č. k. 5 Obo 75/2007-133 sa v napadnutej časti, ktorou bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalovaný je povinný vydať žalobcovi daňový doklad, **m e n í** tak, že rozsudok súdu prvého stupňa sa v tejto časti **p o t v r d z u j e**.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej na účet zástupkyne 663,50 Eur náhrady trov dovolacieho konania .

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 2. mája 2007, č. k. 44 Cbi 122/02-104 zamietol žalobu v celom rozsahu a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v sume 23 726,-- Sk.

Rozhodol tak s odôvodnením, že na základe vyhlásenia 7. Verejného ponukového kola v konkurznom konaní žalobca prejavil záujem o kúpu celého podniku s tým, že navrhol kúpnu cenu 7 500 000,-- Sk. Na základe vyhodnotenia 7. kola verejného ponukového konania konkurzný súd dal súhlas k predaju časti podniku žalobcovi opatrením z 9. mája 2001 v znení opravného opatrenia zo 16. mája 2001 a dopĺňajúceho opatrenia z 31. októbra 2001. Kúpna cena bola dohodnutá v roku 2001, preto sa na daný prípad vzťahuje zákon č. 289/1995 Z. z., platný v roku 2001. V zmysle vtedy platného zákona odsúhlasená kúpna cena nemohla byť vrátane DPH. Na tom nič nemení skutočnosť, že kúpna zmluva bola podpísaná až 15. marca 2002. K predaju podstaty došlo na základe zmluvy o predaji časti podniku. Na tento predaj sa použijú ustanovenia § 476 až § 488 Obch. zák. Speňažením podstaty úpadcu predajom časti podniku pre osobu podliehajúcu dani, vyplývajú povinnosti podľa § 4 ods. 3 zákona č. 289/1995 Z. z. V zmysle tohto ustanovenia platiteľom je právnická alebo fyzická osoba, ktorá nadobudla podnik alebo jeho časť od platiteľa podľa osobitného zákona (zákona o konkurze a vyrovnaní). Správca konkurznej podstaty teda ku dňu, kedy vzniklo zdaniteľné plnenie, už predával časť podniku platiteľovi dane, ktorý sa ním stal priamo zo zákona. Podľa § 36 tohto zákona predaj podniku alebo jeho časť je oslobodený od dane, ak sa podnik alebo jeho časť predáva platiteľovi. V zmysle § 26 písm. i/ zákona č. 289/1995 Z. z. v znení platnom do 31. decembra 2001 je predaj podniku pri splnení podmienky uvedenej v § 36 od dane oslobodený. Podľa § 15 ods. 1 tohto zákona platiteľ nie je povinný vyhotoviť daňový doklad za zdaniteľné plnenie, oslobodené od dane podľa § 26, medzi ktoré patrí aj predaj podniku podľa § 36 citovaného zákona.

Na základe uvedených skutočností súd žalobu v časti uloženia povinnosti vydať žalovanému daňový doklad, zamietol. Vo zvyšku taktiež žalobu zamietol s tým, že v danom prípade cenné papiere boli prevedené na základe zmluvy o predaji podniku, nejde o predaj cenných papierov, ale o prechod cenných papierov podľa § 18 zákona č. 566/2001 Z. z. Z toho dôvodu žalobca na prechod cenných papierov nepotrebuje súhlas žalovaného. Príkaz na registráciu podľa § 18 ods. 4 má podať sám žalobca.

Na odvolanie žalobcu Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací vec prejednal a rozhodol rozsudkom z 23. júla 2008, č. k. 5 Obo 75/2007-133 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa čiastočne zmenil a žalovanej uložil povinnosť vydať žalobcovi daňový doklad podľa § 15 zákona č. 289/1995 Z. z. o dani z pridanej hodnoty k zmluve o predaji časti podniku z 15. marca 2002 v znení dodatku číslo 1. z 15. marca 2002. Vo zvyšku rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že medzi účastníkmi bola uzavretá zmluva o predaji časti podniku a jej dodatku č. 1 z 15. marca 2002, ktorá bola uzavretá v súlade s ustanovením § 27 ods. 3 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v platnom znení, na základe opatrenia Krajského súdu v Bratislave z 9. mája 2001, v znení opravného opatrenia zo 6. mája 2001 a doplňujúceho opatrenia z 31. októbra 2001. V spornom prípade k predaju majetku úpadcu, časti jeho podniku došlo v rámci predaja mimo dražbu v konkurznom konaní za primeraného použitia ustanovenia § 476 a § 488 Obchodného zákonníka. Ďalej uviedol, že v danom prípade bol povolený vklad vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam v prospech kupujúceho do katastra nehnuteľností vedeného Katastrálnym úradom v N., Správa katastra N.. Z uvedeného dospel k záveru, že žalovanému ako platiteľovi DPH k uskutočnenému zdaniteľnému plneniu vznikla povinnosť vystaviť kupujúcemu - žalobcovi, ktorý je platiteľom DPH s poukazom na § 4 ods. 3 zákona o DPH, vystaviť daňový doklad v zmysle § 15 ods.1 zákona. Dohoda o cene vznikla tým, že kupujúci zaplatil cenu nehnuteľností vo výške požadovanej predávajúcim, a to 7 500 000,-- Sk dňa 21. mája 2002, čo je v súlade s ust. § 3 ods. 1 druhá veta zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách, t. j. vrátane DPH. Jedná sa o osobitný predpis, ktorý upravuje pravidlá dohodovania, uplatňovania, regulácie a kontroly cien výrobkov, výkonov, prác, služieb, nájmu a nehnuteľností. Zákon o cenách stanovuje, že ak nie je dohodnuté inak medzi sporovými stranami alebo osobitným predpisom stanovené inak, súčasťou ceny je aj DPH. Súd prvého stupňa nerozhodol vecne správne, že žalovanému nevznikla povinnosť daňový doklad za zdaniteľné plnenie s poukazom na ust. § 26 písm. i/ v spojení s § 36 citovaného zákona. V zmysle § 36 citovaného zákona, platného do 31. decembra 2002, predaj podniku alebo jeho časti podľa § 476 a nasl. Obchodného zák. je oslobodený od dane, ak sa podnik alebo jeho časť predáva platiteľovi v zmysle § 4 ods. 3 citovaného zákona. Toto oslobodenie však podlieha len predaju podniku podľa ustanovení Obchodného zákonníka a nie pri speňažovaní majetku podľa zákona o konkurze a vyrovnaní.

Je nepochybné, že sa jedná o speňažovanie majetku v konkurze podľa zákona o konkurze a vyrovnaní, ktoré bolo vykonané mimo dražbu formou predaja časti podniku, preto odvolací súd napadnutý rozsudok v tejto časti zmenil a žalovanej uložil povinnosť vydať daňový doklad. Vo zvyšku napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

Proti rozhodnutiu v časti, ktorou odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa, podala žalovaná dovolanie. Žiadala v tejto časti rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Podľa jej názoru rozhodnutie odvolacieho súdu v časti výroku, ktorým zmenil rozsudok súdu prvého stupňa, je založený na nesprávnom právnom posúdení veci, že pri speňažovaní majetku v konkurze podľa zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní (ďalej len ZKV), ktoré bolo vykonané mimo dražbu formou predaja časti podniku, nepodlieha zdaniteľné plnenie oslobodeniu od dane. Medzi účastníkmi konania došlo v konkurznom konaní v rámci predaja mimo dražby k uzavretiu zmluvy o predaji časti podniku v zmysle ustanovenia § 476 a nasl. Obchodného zákonníka. Podľa § 26 a § 36 zákona č. 289/1995 Z. z. o dani z pridanej hodnoty je predaj podniku, ak sa podnik alebo jeho časť predáva platiteľovi, oslobodený od dane. Citované ustanovenie odkazuje na zmluvu o predaji podniku uzavretú podľa § 476 Obchodného zákonníka. Žalobca sa stal zo zákona platiteľom podľa § 4 ods. 3 zákona o DPH dňom nadobudnutia podniku alebo jeho časti. Logickým výkladom príslušných ustanovení zákona o DPH vyvodil záver, že plnenie, uskutočnené pri speňažení majetku v konkurze, je zdaniteľným plnením a ak sa zdaniteľné plnenie realizuje formou predaja časti podniku, je oslobodené od dane.

Dovolateľke nie je zrejmé, prečo odvolací súd aplikoval všeobecné ustanovenia právneho predpisu a nerešpektoval osobitné ustanovenia s tým, že nevysvetlil, prečo ich nie je možné na daný prípad použiť, keď speňaženie majetku sa uskutočnilo formou predaja časti podniku a je teda nepochybné, že sa naň vzťahujú ustanovenia Obchodného zákonníka, t. j. ide o zdaniteľné plnenie oslobodené od dane. Zákon o DPH v § 15 ods. 1 zbavuje platiteľa povinnosti vyhotoviť daňový doklad na zdaniteľné plnenie oslobodené od dane, a to s výslovným odkazom na § 26 zákona o DPH. Žalovanému preto nevznikla povinnosť vyhotoviť daňový doklad.

Nestotožnila sa tiež s právnym názorom odvolacieho súdu ohľadom dohody o kúpnej cene podniku a súvisiaceho stanovenia základu dane. Po vyhlásení 7. kola ponukového konania na predaj majetku úpadcu žalobca v stanovenej lehote prejavil záujem o kúpu celého

majetku úpadcu, doručil žalovanej návrh na uzavretie kúpnej zmluvy za kúpnu cenu 7 500 000,-- Sk a súčasne zaplatil zálohu 1 000 000,-- Sk. Opatrenie Krajského súdu v Bratislave z 9. mája 2001 v znení opravného opatrenia zo 16. mája 2001 je kvalifikovaným oznámením o prijatí návrhu a teda ustalauje okamih dohody o cene, ku ktorej došlo najneskôr právoplatnosťou a vykonateľnosťou opatrenia dňom 16. mája 2001. K dohode o cene malo dôjsť kvalifikovanou akceptáciou oferty žalobcu, t. j. v roku 2001 a pri stanovení základu dane je potrebné postupovať v súlade so zákonom o DPH z roku 2001. Kúpna cena 7 500 000,-- Sk jednoznačne nemohla byť vzhľadom na vtedy platnú právnu úpravu považovaná za cenu vrátane DPH.

Žalobca sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), vec prejednal a po preskúmaní rozhodnutia v napadnutej časti dospel k záveru, že dovolanie je opodstatnené.

Predmetom dovolania je právo na vydanie daňového dokladu podľa § 15 zákona č. 289/1995 Z. z. o dani z pridanej hodnoty, k zmluve o predaji časti podniku z 15. marca 2002 v znení dodatku číslo I. z 15. marca 2002.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že v konkurze vedenom na majetok úpadcu Z., žalobca v stanovenej lehote po vyhlásení 7. kola ponukového konania na predaj majetku úpadcu mimo dražby, prejavil záujem o kúpu majetku, doručil návrh na uzavretie kúpnej zmluvy za kúpnu cenu 7 500 000,-- Sk a zaplatil zálohu 1 000 000,-- Sk. Kúpna cena 7 500 000,-- Sk bola následne uznaná súdom, vyplýva to z opatrenia Krajského súdu v Bratislave z 9. mája 2001, sp. zn. 7K 85/00 v znení doplňujúceho opatrenia z 31. októbra 2001, sp. zn. 7K 85/00 a opravného opatrenia zo 16. mája 2001, sp. zn. 7K 85/00.

Je potrebné prisvedčiť žalovanej, že na predaj podniku alebo jeho časti v konkurznom konaní sa primerane použijú ustanovenia § 476 až § 489 Obchodného zákonníka. Preto aj medzi účastníkmi konania bola 15. marca 2002 uzavretá zmluva o predaji časti podniku v súlade s ustanoveniami § 476 až § 488 Obchodného zákonníka v platnom znení.

V zmysle ustanovenia § 36 zákona č. 289/1995 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v platnom znení (ďalej len zákon o DPH), je predaj podniku alebo jeho časti oslobodený od dane, ak sa predáva platiteľovi dane. Zákon sa tu odvoláva na § 476 až § 487 Obchodného zákonníka. Keďže predajom podniku alebo jeho časti podľa ustanovení § 476 až § 487 Obchodného zákonníka je aj jeho predaj v konkurznom konaní, spôsobom mimo dražby, v súlade s ustanovením § 27 zákona o konkurze a vyrovnaní č. 328/1991 Zb. v platnom znení (ďalej len ZKV), preto aj tento predaj je oslobodený od dane.

Podľa § 15 ods. 1 zákona o DPH platiteľ nie je povinný vyhotoviť daňový doklad za zdaniteľné plnenie oslobodené od dane podľa § 26, medzi ktoré patrí aj predaj podniku v zmysle ustanovenia § 36 zákona o DPH. Žalovanej vzhľadom na uvedené skutočnosti nevznikla povinnosť vyhotoviť daňový doklad, preto odvolací súd v tomto smere rozhodol vecne nesprávne, keď žalovanej uložil povinnosť vydať žalobcovi daňový doklad podľa § 15 zákona č. 289/1995 Z. z.

Pokiaľ ide o dohodu o cene, kúpna cena 7 500 000,-- Sk bola zo strany žalobcu ponúknutá v ponukovom konaní na predaj časti podniku mimo dražby a táto suma bola konkurzným súdom odsúhlasená tak, ako je uvedené vyššie. Stalo sa tak v roku 2001, kedy podľa ustanovenia § 7 ods. 3 zákona o DPH v platnom znení, cena zdaniteľného plnenia nie je dohodnutá alebo určená osobitným predpisom, základom dane je obvyklá cena bez dane.

Vzhľadom na uvedené je rozhodnutie odvolacieho súdu v časti, ktorou zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa, vecne nesprávne, keďže vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Dovolací súd preto podľa § 243b ods. 2 O. s. p. rozsudok odvolacieho súdu v tejto časti zmenil tak, že rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

O trovách odvolacieho a dovolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 243b ods. 5 v spojení s ustanovením § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. Úspešný žalovaný bol v odvolacom konaní zastúpený advokátom, mal by preto právo na náhradu trov, vzniknutých za právne zastúpenie. Trovy právneho zastúpenia však v stanovenej lehote nevyčíslil, preto mu tieto trovy dovolací súd nepriznal. V dovolacom konaní dovolací súd priznal len trovy

pozostávajúce zo súdneho poplatku za dovolanie v sume 663,50 Eur, lebo trovy vzniknuté v dovolacom konaní za právne zastúpenie v stanovenej lehote žalovaný nevyčíslil.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 24. februára 2010

JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu